

Internationellt samarbete i fråga om kyrkomusik

Under föregående år har Nederländernas evangelisk-lutherska kyrka fått en ny gudstjänstordning, en ny psalm- och koralbok (Gezangboek der Evangelisch-Lutherse Kerk, J. Brandt & Zn, Amsterdam). Den omfattar 296 psalmer, samt såsom inledande parti ordningen för huvudgudstjänsten, motsvarande vår högmässaordning, och som avslutning ordningar för morgonbön och aftonbön.

Koralerna, av vilka flertalet äro av äldre ursprung, framför allt L. Bourgeois, J. Crüger, B. Gesius, Luther, J. Schop och Vulpius, företer ofta en polyrytmisk form. Sångboken omfattar endast melodistämman, orgelackompangemang saknas däremot. Själva den typografiska uppställningen är synnerligen förnämlig. Varje psalm har sin sida och om psalmen kräver större utrymme än som finnes plats för på sidan eller uppslaget, upprepas melodien på nästa uppslag.

Den nya gudstjänstordningen och den nya psalm- och koralboken togs för första gången i bruk vid en högtidlig gudstjänst i Ronde Lutherse Kerk i Amsterdam söndagen den 25 september 1955. Till denna hade församlats ett stort antal deltagare från hela den lutherska kyrkan i Nederländerna, vilken i förhållande till den reformerta och den romersk-katolska kyrkan utgör en ringa minoritet. Denna gudstjänst, vid vilken kyrkans president J. P. van Heest, predikade, gav ett starkt intryck av det andliga liv, som levas i denna vår systerkyrka. I synnerhet sången av de talrika gudstjänstbesökarna och nattvardsgången med ett mycket stort antal deltagare, gjorde en främling imponerad.

I anledning av denna händelse hade den nederländska kyrkan inbjudit till en internationell sammankomst för luthersk kyrkomusik, som pågick 23–27 september 1955 i Amsterdam. Deltagarna, som voro gäster hos den nederländska kyrkan, uppgick till ett trettiotal, och representerade de lutherska kyrkorna i Danmark, Finland, Frankrike, Italien, Norge, Sverige, Tyskland (såväl väst- som östzonerna voro representerade) Österrike och Nordamerikas Förenade stater.

Kongressen hade sin främste tillskyndare i den utomordentligt energiske kantorn i Utrecht Willem Mudde, en körledare och orgelspelare av betydande format. Denne hade lierat sig med pastor Friedrich Hofmann, Heilsbronn, den förre hade bakom sig "Lutherse Weerkgroep voor Kerkmuziek" den senare de evangeliska kyrkosångsförbunden i Tyskland. Därjämte hade förbindelse nåtts med Lutherska världsförbundet och dess organ i Genève.

Själva kongressen omfattade ett mycket digert program, varvid dock musicerandet denna gång kom i bakgrunden. De dagliga gudstjänsterna inskränkte sig

till korta morgonböner. Söndagens stora huvudgudstjänst utgjorde ett imponant inslag. Samma dags afton var en sångstund anordnad för församlingarna i Amsterdam och för kyrkokörer, då nya koralmelodier övades och slutligen hade en musikstund med ett mycket digert program anordnats på måndagen, varvid kantor Mudde på den gamla, välklingande orgeln i Ronde Kerk utförde äldre och nyare kompositioner och hans motettsällskap sjöng verk av Schütz, Pepping, Distler, Reda och Mudde.

Huvudtonvikten vid denna kongress, låg på redogörelser för det liturgiska och kyrkomusikaliska läget i de olika länderna, som lämnades av de tillstädeskomna representanterna för de olika kyrkorna. Bland övriga föredragshållare må framhållas Dr. Vilmos Vajta, från lutherska världsförbundet, Dr. Oskar Söhngen, Berlin och Professor Egon Hajek, Wien.

Ur det meddelande, som antogs vid kongressen, meddelas:

1. Med kyrkomusiken ha de av den lutherska reformationen präglade kyrkorna fått sig förtrodda en särskild gåva från Gud. Den är tillika en uppgift gent emot kristenheten.
2. Det principiella genomtänkandet av musikens väsen och uppgift i den evangelisk-lutherska kyrkan är nödvändigt särskilt med hänsyn till det rika musikaliska arvet liksom ock med hänsyn till det rätta förhållandet till samtidens musikaliska skapande.
3. De olika lutherska kyrkorna förvalta musiken på olika sätt. Detta har fört till en rik mångfald men också till avtynande. Därför är liturgiskt och musikaliskt utbyte önskvärt.
4. Samarbete med det lutherska världsförbundet är önskvärt i synnerhet med dess liturgiska kommission.
5. För fullföljande av samarbete tillsattes ett arbetsutskott med två företrädare för USA, av vilka den ene var det närvarande ombudet vid kongressen, professor Th. Hoelty-Nickel, Valparaiso, en representant för Tyskland: pastor Fr. Hofmann, för kontinentens små kyrkor: kantor Mudde, och för Nordens kyrkor: kantor S. Carlsson, G:la Uppsala och slutligen som representant för lutherska världsförbundet: Dr. V. Vajta. Sammankallande i arbetsutskottet blev pastor Hofmann.

Vid sammanträdet uttalades en önskan att nästa kongress skulle förläggas till Sverige. Då det emellertid uppenbarligen är nödvändigt att tillfälle ges att ytterligare genomdiskutera den blivande organisationens uppgifter, ekonomiska möjligheter och sammansättning har för innevarande år beslutats att endast det ovan valda arbetsutskottet skall mötas i Sverige, såsom gäster vid Laurentius Petri Sällskapets sommarkonvent vid Ransäter, varvid också tillfälle kommer att givas till inbördes samtal och diskussioner.

Arthur Adell.